

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Lassán Csaba ügyvéd által képviselt I.r., II.r. felpereseknek a dr. Kozma György ügyvéd által képviselt alperes ellen felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 33.M.4203/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 59.Mf.641.194/2008/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mf.641.194/2008/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek - tizenöt nap alatt - személyenként 12.000 (tizenkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperesek keresetükben az alperes rendes felmondása jogellenességének megállapítását, és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérték.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 33.M.4203/2007/13. számú ítéletével a felperesek keresetének helyt adott, megállapította a felmondás jogellenességét azzal, hogy a felperesek jogviszonya az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Az alperest mindkét felperes részére elmaradt munkabér és kamatai, 12 havi átlagkeresetnek megfelelő összegű átalánykártérítés, valamint perköltség fizetésére kötelezte. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesek szociális gondozóként álltak az alperesnél munkaviszonyban, portaszolgálati feladatokat láttak el. Az alperes a 2007. szeptember 3-án kelt rendes felmondásával a felperesek munkaviszonyát megszüntette, indokolása szerint a költségvetési támogatások csökkentése miatt az intézmény szervezeti struktúrája átszervezésre kerül. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a munkáltató felmondásában köteles megjelölni azokat a tényeket, körülményeket, amelyekből okszerűen következik, hogy a munkáltató működése mellett a munkavállaló munkájára, további foglalkoztatására miért nincs szükség. A per során azt, hogy milyen strukturális változás következett be, és hogy ez a felperesek munkaviszonyát milyen mértékben érintette, az alperes bizonyítani nem tudta. A munkaügyi bíróság hivatkozott arra, hogy az indokolás általános és sematikus megfogalmazású, mely semmiképpen nem alkalmas arra, hogy a dolgozó megállapíthassa, hogy a munkájára a továbbiakban miért nincs szükség. Ez már magában jogellenessé tette a felmondásokat. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a II.r. felperes részére kiadott felmondó iratot az alperes kuratóriumának titkára nem írta alá, ezért a felmondás ezen szempontból is

jogellenesen történt. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 59.Mf.641.194/2008/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az alperest terhelő átalánykártérítés mértékét mindkét felperes esetében 6 havi átlagkeresetnek megfelelő összegre leszállította, a kamatfizetésre vonatkozó kötelezést pontosította. Megállapította, hogy a felperesek munkaviszonya az alperesnél 2009. március 3-án szűnik meg. A másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette azzal, hogy az alperes részére folyósított normatív támogatás összege 2007. évben 2006. évhez viszonyítva 16.619.996 forinttal csökkent. A munkahelyen 2007. augusztus 30-án értekezletet tartottak, ahol tájékoztatták a munkavállalókat, hogy a költségvetési támogatás csökkenése miatt 6 fő létszámleépítést kell végrehajtani, és ezzel összefüggésben átszervezésre is sor kerül. 2007. szeptemberére az alperes a biztonsági őrköt portai szolgálatra osztotta be. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a november 1-jétől április 1-jéig terjedő krízisidőszakra munkaerőt vett fel, és 2008. májusában ugyanazzal a létszámmal működött, mint a felperesek munkaviszonyának megszüntetése előtt.

A jogerős ítélet érvelése szerint az alperesnél az átszervezés - adott esetben a biztonsági őri munkakör megszüntetése - nem ok, hanem okozat volt. Álláspontja szerint feltehetően az alperesnek ideiglenes létszámcsökkentést kellett végrehajtania ahhoz, hogy az ún. krízisidőszakra több munkavállalót fel tudjon venni. Tekintettel arra, hogy a felmondási ok nem ezt tartalmazta, az intézkedés indoka valós nem lehetett.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a II.r. felperes felmondásának jogellenessége körében. Utalt arra, hogy a felperesek munkaszerződése szerint a munkáltatói jog gyakorlására a kuratóriumi titkár jogosult. Az alperes kötelezettsége volt annak bizonyítása, hogy a joggyakorlók személyi köre kibővült, és az elnök is rendelkezett ilyen jogosítvánnyal, ennek bizonyítása hiányában azonban a felmondás érvénytelennek volt tekintendő. Az átalánykártérítés mértéke körében a másodfokú bíróság értékelte, hogy a felperesek esetében a jogsértés nem volt kirívóan súlyos, és emellett a munkaviszonyok időtartama sem volt olyan hosszú, amely a felperesek életkorára, és nyilvánvaló elhelyezkedési nehézségeikre is figyelemmel a törvényi maximum megállapítását indokolta volna. Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, és a felperesek keresetének elutasítására irányult perköltségben való marasztalásuk mellett. Sérelemzte, hogy a másodfokú bíróság arra hivatkozott, hogy az alperes nem a valós indokot jelölte meg a felmondásában, továbbá az átszervezés nem lehetett valós oka a felmondásnak. A biztonsági őr munkakör megszüntetése körében a jogerős ítélet indokolását önellentmondónak találta. Tény, hogy az átszervezést követően a portaszolgálati feladatokat is a biztonsági őri munkakört betöltő munkavállalók látták el. Az átszervezés megvalósulásaként a portaszolgálati munkakört ellátó munkavállalók

munkaviszonyát megszüntették, és a feladataik a biztonsági őri munkakört betöltő munkavállalók közt felosztásra kerültek. Az alperes felülvizsgálati érvelése szerint a másodfokú bíróság az átszervezés célszerűségét is vizsgálta, melyre a munkaügyi jogvita keretén belül nincs mód. Álláspontja szerint a munkáltató bizonyította az elsőfokú eljárásban, hogy a portaszolgálati munkakörre az átszervezést követően új munkavállaló nem került felvételre. A másodfokú bíróság nem vizsgálhatta, hogy a megvalósult átszervezéssel az alperes ténylegesen elért-e költségcsökkentést. Ezzel szemben a jogerős ítélet következtetést vont le abban a tekintetben, hogy az alperes miért hajtott végre átszervezést. Az alperes érvelése szerint a felmondást megelőzően a dolgozóknak tájékoztatást tartott, tehát a felperesek tudták, hogy a munkájukra a munkáltatónak miért nincs szüksége. A II.r. felperes felmondása körében az alperes hivatkozott arra, hogy azt az alapítvány elnöke is aláírhatta a kuratórium titkárának, mint a munkáltatói jogkör gyakorlójának felhatalmazásával, ezen túlmenően a II.r. felperes alappal következtethetett az eljáró személy jogosultságára is. A felperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet „helybenhagyására”, és az alperes perköltségben való marasztalására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint az alperes a felperesek felmondását azzal indokolta, hogy a költségvetési támogatások csökkenése miatt az alperes szervezeti struktúrája átszervezésre kerül. Az MK. 95. számú állásfoglalás II. pontja szerint az írásban közölt munkáltatói felmondásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie, enélkül a bíróság megállapítja a munkaviszony megszüntetésének jogellenességét. A munkáltatói felmondás abban az esetben fejezi ki világosan a felmondás okát, ha a felmondásban a munkáltató megjelölte azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre a felmondást alapította. Lényeges követelmény, hogy a felmondás okaként közöltekből megállapítható legyen, miért nincs a munkáltatónál szükség a továbbiakban a munkavállaló munkájára. Az adott esetben az alperes rendes felmondását a költségvetési támogatás csökkenése miatt szükségessé vált átszervezésre alapította. A fenti indokolásból azonban nem tűnik ki, hogy a portaszolgálatot ellátó felperesek munkaviszonyának fenntartására a munkáltatónak a továbbiakban miért nincs lehetősége, a felperesek munkájára a továbbiakban miért nincs szükség. Az eljárás során az alperes a szervezeti struktúrájának felpereseket is érintő átalakítását nem bizonyította (Pp.164.§), továbbá peradat, hogy a portaszolgálati feladatok megmaradtak, azokat az alperes továbbra is munkaviszonyban elláttatta. Az eljárás során tanúként meghallgatott K.L. gazdasági vezető vallomásaiban lényegében azt adta elő, hogy az alperesnek a támogatás csökkenése miatt bizonyos átszervezést, vagy

létszámleépítést kellett végrehajtania ahhoz, hogy eleget tudjon tenni a kötelezettségeinek, és a feladatainak (jegyzőkönyv). A felmondás indokaként a súlyos gazdasági helyzetre hivatkozni - anélkül, hogy megjelölésre kerülne, hogy ez milyen formában érinti a munkavállaló munkaviszonyát - általánosságánál fogva nem elegendő, és nem felel meg a világos indokolás követelményének (MD.I.112.). A II.r. felperes felmondása körében helytállóan hivatkozott arra a jogerős ítélet, hogy a felperes munkaszerződése 6. pontja szerint a munkáltatói jog gyakorlására a kuratórium titkára jogosult. Az alperes az eljárás során nem bizonyította azt a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott állítását, mely szerint a jogkör gyakorló személye megváltozott, és a II.r. felperes alappal következtethetett az eljáró személy jogosultságára. A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet indokolásából - mint szükségtelent - mellőzi a krízisidőszak létszámváltozására, valamint a biztonsági őri munkakör megszüntetésére vonatkozó megállapításokat.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság - a fenti módosított indokolás alapján - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperesek perköltségének viselésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2010. április 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül: Nné tisztviselő